

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru modificarea Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților – victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 948/2008

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Regulamentul privind procedura de repatriere a copiilor și adulților – victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 948/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 152-153, art. 949) se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul textului, cuvintele „Ministerul Sănătății” și „Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) punctul 2:

la noțiunea „persoană aflată în situație de dificultate”, textul „persoană cu vârsta de 18 ani, identificată și cu statut confirmat de către organele de asistență socială, care nu poate să se întoarcă ” se substituie cu textul „cetățean al Republicii Moldova sau persoană apatridă cu domiciliul în Republica Moldova care a împlinit vârsta de 18 ani, identificată și referită către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, prin demersuri oficiale din partea organelor de asistență socială și/sau medicală din țara de destinație, prin care se confirmă incapacitatea persoanei de a se întoarce”;

se completează cu noțiunea „repatriere” cu următorul cuprins:

„**repatriere** – set de acțiuni întreprinse de organele competente ale țării de destinație și de origine în vederea reîntoarcerii în țara de origine a persoanei cu statut de victimă a traficului de ființe umane, a persoanei aflate în situație de dificultate sau a copiilor neînsoțiți de părinți sau de reprezentanți legali aflați pe teritoriul statelor străine”;

3) la punctul 50¹, după cuvântul „informații” se introduce cuvântul „suplimentare”, iar după cuvântul „repatrierii” se introduc cuvintele „prin asistența oferită de către însoțitor/însoțitori”;

4) punctul 56 va avea următorul cuprins:

„56. În cazul în care persoana care urmează a fi repatriată, conform indicațiilor medicale necesită transportare medicală asistată, confirmată prin concluzia eliberată de autoritățile competente din țara de destinație, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale va asigura deplasarea specialiștilor necesari din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice subordonate de profil.

Dacă persoana care urmează a fi repatriată are capacități reduse de autoservire, autoîngrijire, adaptare situațională și locomotorii, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale va asigura deplasarea specialiștilor necesari din cadrul instituțiilor specializate în domeniul asistenței sociale subordonate.

În cazul identificării anumitor riscuri posibile pe parcursul repatrierii unei persoane, în scopul asigurării securității acesteia, Ministerul Afacerilor Interne va asigura deplasarea specialiștilor necesari din cadrul instituțiilor subordonate.

Însoțitorul/însoțitorii sînt desemnați prin ordinul conducătorului instituției specializate aflate în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale sau Ministerului Afacerilor Interne, aceștia se vor deplasa în țara de destinație în scopul însoțirii persoanei pe tot parcursul călătoriei.”;

5) se completează cu punctele 56¹ și 56² cu următorul cuprins:

„56¹. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale inițiază procedura de repatriere a persoanelor specificate la punctul 2, în baza următoarelor acte confirmative:

1) în cazul victimelor traficului de ființe umane:

a) adresărilor oficiale din partea organelor competente din țara de destinație, precum și din țara de origine (email, poștă) sau la adresarea rudelor, persoanelor terțe ori a prezumatei victime;

b) după caz, adresării oficiale și a chestionarului de identificare emis de către organizațiile internaționale, societatea civilă sau organizațiile necomerciale;

c) copia actului de identitate, iar în lipsa acestuia – a titlului de călătorie;

d) ordinul ministrului sănătății, muncii și protecției sociale cu privire la inițierea procedurii de repatriere, procurării biletului de călătorie pentru beneficiar, după caz, tur/retur pentru însoțitor/însoțitori.

e) consimțământul persoanei liber exprimat în scris despre întoarcerea voluntară în țara de origine, în cazul persoanei cu capacitate de exercițiu deplină, iar în cazul în care victima traficului de ființe umane, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori nu își poate exprima voința, atunci cererea de repatriere se depune de către:

1. curator, tutore sau ocrotitorul autorizat, care este desemnat în condițiile Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, în cazul în care asupra

persoanei a fost instituită prin hotărîre judecătorească o măsură de ocrotire judiciară;

2. consiliul de familie sau autoritatea tutelară de la ultimul loc de trai al persoanei din țară;

3. misiunile diplomatice sau oficii consulare, în baza demersurilor oficiale parvenite de la instituțiile de resort care oferă asistență persoanei în țara-gazdă.

2) în cazul persoanelor aflate în situație de dificultate:

a) demersuri oficiale din partea organelor de asistență socială și/sau medicală din țara de destinație prin care se confirmă incapacitatea persoanei de a se întoarce de sine stătător la domiciliul său (din țara de origine) din cauza stării de vulnerabilitate;

b) după caz, informații adiționale din partea instituțiilor de asistență socială și/sau medicală din țara de destinație în vederea luării deciziei de desemnare a însoțitorului/însoțitorilor;

c) în cazul desemnării însoțitorului/însoțitorilor, ordinul de desemnare al acestuia/acestora din partea instituției competente;

d) ordinul ministrului sănătății, muncii și protecției sociale cu privire la inițierea procedurii de repatriere, procurării biletului de călătorie pentru beneficiar, după caz, tur/retur pentru însoțitor/însoțitori;

e) consimțământul persoanei liber exprimat în scris, în cazul persoanei cu capacitate de exercițiu deplină, iar în cazul în care persoana aflată în situație de dificultate, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori nu își poate exprima voința, atunci cererea de repatriere se depune de către:

1. curator, tutore sau ocrotitorul autorizat, care este desemnat în condițiile Codului civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, în cazul în care asupra persoanei a fost instituită prin hotărîre judecătorească o măsură de ocrotire judiciară;

2. consiliul de familie sau autoritatea tutelară de la ultimul loc de trai al persoanei din țară;

3. misiunile diplomatice sau oficiile consulare, în baza demersurilor oficiale parvenite de la instituțiile de resort care oferă asistență persoanei în țara-gazdă;

f) copia actului de identitate, iar în lipsa acestuia – a titlului de călătorie”.

56². În vederea prevenirii și combaterii infracțiunilor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în procesul ce ține de pregătirea și demararea procedurilor de repatriere a persoanelor specificate la punctul 2, va informa Ministerul Afacerilor Interne despre datele disponibile referitoare la persoană și acțiunile întreprinse, solicitînd, verificarea faptului dacă persoana care se propune a fi repatriată se află în căutare pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni. În cazul răspunsului afirmativ, autoritățile care au inițiat căutarea persoanei vor prelua cazul, asigurînd examinarea în corespundere cu procedurile stabilite”;

6) la punctul 59, textul „facilitează accesul reprezentanților Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Afacerilor Interne,

Ministerului Sănătății desemnați” se substituie cu textul „acordă suport în recepția la punctul de trecere al frontierei a persoanei desemnate de instituția de resort”;

7) la punctul 60, textul „Sistemului național de referire pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane” se substituie cu textul „Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane”;

8) la punctul 60¹, după textul „Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor”, textul „și potențialelor victime ale” se exclude.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Svetlana Cebotari

Ministrul afacerilor interne

Alexandru Jizdan

Ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Tudor Ulianoschi

Notă informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea și completarea
Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale
traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a
copiilor neînsoțiți

Denumirea autorului și, după caz a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

În temeiul prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 948 din 07 august 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale este responsabil de efectuarea tuturor acțiunilor ce țin de pregătirea și realizarea procedurii de repatriere a victimelor traficului de ființe umane (adulți și copii), persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți.

Angajamentele Republicii Moldova asumate urmare a ratificării tratatelor internaționale pe domeniu, precum și experiența acumulată pe parcursul realizării misiunilor de repatriere (adulți și copii) au impulsionat necesitatea operării anumitor modificări și completări la cadrul normativ din domeniu, în vederea asigurării abordării axate pe respectarea drepturilor omului a persoanelor marginalizate sub aspect social și economic.

Atât Convenția Consiliului Europei privind Lupta Împotriva Traficului de Ființe Umane ratificată de RM, cât și Recomandările experților GRETA adresate Guvernului urmare a exercițiului de monitorizare, adoptate la data de 23 mai 2016 în cadrul ședinței a 18-a a Comitetului Părților, reiterează importanța luării în considerație a perspectivei drepturilor omului, atât în formarea specialiștilor responsabili de prevenirea și lupta împotriva traficului de ființe umane, cât și în prestarea diferitor tipuri de servicii orientate pentru protecția drepturilor victimelor, inclusiv protecția victimelor față de traficanți.

Modificările propuse în proiect sunt condiționate de necesitatea îmbunătățirii mecanismului de repatriere a victimelor traficului de ființe umane și persoanelor aflate în dificultate prin stipularea concretă a mecanismului de identificare a persoanei aflate în dificultate, precum și conținutul dosarului de repatriere pentru victima traficului de ființe umane și a persoanei aflate în dificultate (persoane adulte).

Totodată, menționăm că, proiectul propus este bazat și pe analiza, concluziile și recomandările oferite Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de către experții internaționali și naționali care au realizat evaluarea gradului de implementare al Strategiei Sistemului național de referire pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, implementat în perioada 2009-2016. Această activitate a fost posibil de realizat grație suportului oferit de Organizația Internațională pentru Migrație, ICMPD și societatea civilă, care a avut drept rezultat elaborarea a 2 rapoarte:

- Raportul de Evaluare independentă a Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (expert internațional- Liliana Sorrentino);
- Raportul „Funcționarea Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane în Republica Moldova. Lecții învățate și perspective”. (experți naționali T.Fomina; A. Lutenco).

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prevederile prezentului proiect a hotărârii de Guvern se referă la:

I. Capitolul I, punctul 2:

- modificarea noțiunii de “persoană aflată în dificultate” care presupune în mod special, lărgirea subiecților implicați în procesul de identificare și referire a persoanei aflate în dificultate către misiunile diplomatice și oficiile consulare, prin demersuri oficiale din partea organelor de asistență socială și/sau medicală. Aceste modificări au fost impuse în contextul eficientizării procedurii de repatriere, prin constatarea și identificarea mai eficientă a persoanelor care se află în dificultate.

- completarea punctului cu o nouă definiție - “repatriere”, oferind în acest sens o claritate cu privire la măsurile ce necesită a fi întreprinse în procedura de repatriere și subiecții implicați direct responsabili de desfășurarea acesteia.

II. Capitolul V, Secțiunea 1:

- modificarea pct. 50¹ prin includerea după cuvântul “informații” a cuvântului “suplimentare”, iar după cuvântul “repatrierii” a sintagmei “prin asistența oferită de către însoțitor/însoțitori”. Aceste completări se propun a fi introduse prin prisma atribuțiilor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în procesul de repatriere a persoanelor adulte, prin solicitarea unor informații suplimentare despre situația în care se află persoana, inclusiv și oferirea asistenței de către însoțitor/însoțitori.

- modificarea pct. 56 din Regulament, din perspectiva redării mai clare a procedurii și condiționalităților de desemnare a însoțitorilor.

- completarea cu două noi articole:

Art. 56¹ - stabilește conținutul dosarului de repatriere pentru victima traficului de ființe umane și a persoanei aflate în dificultate. În acest sens, procedura de repatriere a victimelor traficului de ființe umane și a persoanelor aflate în dificultate (persoane adulte) va fi inițiată în baza unui set de acte confirmative, care vor simplifica și eficientiza această procedură. În același timp, acest articol aduce o claritate procedurii de repatriere prin prisma determinării soluției unor situații care apar în practică, care nu sunt prevăzute la moment în Hotărârea de Guvern nr. 948 din 07 august 2008.

Art. 57¹ - stabilește aspectul de verificare a profilului infracțional al persoanei în procesul ce ține de pregătirea și demararea procedurilor de repatriere, prin informarea și solicitarea Ministerului Afacerilor Interne verificarea faptului dacă persoana care se propune a fi repatriată nu se află în căutare pentru comiterea unei sau mai multor

infrafracțiuni. În cazul răspunsului afirmativ, autoritățile care au inițiat căutarea persoanei vor prelua cazul cu asigurarea examinării în corespundere cu procedurile stabilite”.

III. Capitolul V, Secțiunea 2:

- la pct. 59 sintagma “facilitează accesul reprezentanților Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Sănătății desemnați” se substituie prin “acordă suport în recepția la punctul de trecere al frontierei a persoanei desemnate de instituția de resort”.

Această modificare a fost operată în contextul redacțional în vederea racordării la principiile și regulile de activitate ale Serviciului Vamal.

IV. Capitolul V, Secțiunea 3:

- excluderea expresiei “și potențialelor victime ale” din sintagma “Sistemului național de referire pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane”. Această modificare este necesară din considerentul că, legislația națională pe domeniile de protecție socială ale grupurilor vulnerabile a fost dezvoltată și cuprinde o serie de abordări noi, mecanisme instituționale și de intervenție reieșind din specificul grupurilor. Prin intermediul asistenței potențialei victime în cadrul Sistemului Național de Referire au fost asistate o serie de categorii de persoane, respectiv necesitatea de asistență prin intermediul SNR la aceste categorii de populație decede, profesioniștii dispunând în acest context de alte mecanisme aprobate, cum ar fi: victimele violenței în familie, copilul aflat în dificultate.

Totodată, aducem la cunoștință că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale planifică dezvoltarea unui concept de asistență a victimelor în corespundere cu Legea nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, astfel, focusând-se pe conturarea mecanismului, în special pe victime.

V. Pe tot parcursul textului cuvintele “Ministerul Sănătății” și “Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei” se substituie prin “Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” la forma gramaticală corectă, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate.

Fundamentarea economico-financiară

Promovarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 948 din 07 august 2008 nu reclamă cheltuieli suplimentare decât cele planificate în prezent pentru misiunile de repatriere.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prevederile prezentului proiect se referă la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 948 din 07 august 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea modificărilor și completărilor a fost plasat pentru consultare publică pe site-ul <http://msmps.gov.md/ro/content/transparenta>.

Totodată, urmare a avizelor primite pe marginea proiectului, în data de 19 aprilie 2018 a avut loc o ședință de consultare cu autoritățile și instituțiile interesante în vederea deciderii asupra variantei finale a textului proiectului în contextul divergențelor expuse între poziția autorității responsabile de promovare a proiectului și avizele prezentate de ministere și alte organizații.

Proiectul a fost consultat cu următoarele autorități și organizații, care au prezentat obiecții și propuneri asupra proiectului, după cum urmează: Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul pentru combaterea traficului de persoane, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Organizația Internațională pentru Migrație din Moldova

Constatările expertizei anticorupție

Concluzia expertizei anticorupție: proiectul nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

Constatările expertizei juridice

Propunerile și obiecțiile Ministerului Justiției au fost luate în considerație.

Ministru

Svetlana CEBOTARI